

Århus d. 26. marts 2009

Miljøstyrelsen  
Strandgade 29  
1401 København K

Att. Ole Christiansen, Direktør

### **Nepenthes opfordrer Miljøstyrelsen til at stoppe partnerskab med Statoil**

Miljøorganisationen Nepenthes har i januar 2008 rettet henvendelse til forbrugerombudsmanden angående Statoils brud på markedsføringsloven i forbindelse med lanceringen af Statoils produkt Bio95. Forbrugerombudsmanden har i marts i år givet Nepenthes medhold i klagen.

Forbrugerombudsmanden har fundet, at markedsføringen af Bio95 er sket på et udokumenteret grundlag og i strid med god skik. Statoil er blevet bedt om at gennemgå al skiltning, hjemmesider, etc., for misvisende markedsføring. Derudover er der udtalt forventning om, at reklamefilmen, der ligger til grund for Nepenthes henvendelse, ikke vises igen. Dette kan bekræftes af Danielle Brisson, fuldmægtig ved Forbrugerombudsmanden.

Nepenthes fandt, at Statoil i deres markedsføring benytter udokumenterbare påstande om miljørigtigheden af Bio95. Miljøstyrelsen spiller en væsentlig rolle i underbyggelsen af disse påstande og derfor denne henvendelse.

Læs Nepenthes henvendelsen til forbrugerombudsmanden:

[http://www.nepenthes.dk/files/statoil\\_henvendelse.pdf](http://www.nepenthes.dk/files/statoil_henvendelse.pdf)

**Det skal siges, at ordet "Miljøstyrelsen" bruges konsekvent igennem dette dokument skønt det vedkommer Energistyrelsen. Det sker da visse aktiviteter undervejs er overdraget og at vi mangler overblik over ansvarsfordelingen.)**

### **Miljøstyrelsens udnyttes til "green washing"**

Miljøstyrelsen har foretaget en udregning af miljøgevinsten ved brug af Bio 95, som viser, at en gennemsnitsbilist sparer ca. 120 kg CO<sub>2</sub> om året. Miljøstyrelsen har igennem Dorthe Kubel oplyst, at der ikke er tale om en videnskabelig udregning, men om en generel udregning foretaget på baggrund af tal oplyst af Statoil. Tallene stammer fra en rapport udarbejdet af Joint Research Center (JRC), og er baseret på ethanol udvundet af sukkerrør fra Brasilien. Endvidere fremgår det, at Statoil selv er ansvarlig for, at baggrundstallene for udregningen er korrekte.

Ethanol fra Brasilien har den absolut bedste score i JRC rapporten, men denne rapport siger intet om, hvad regnskabet er for den ethanol, som Statoil faktisk bruger. Informationer om dette kræver konkrete livscyklusanalyser(LCA) samt dokumentation for oprindelsen. Endvidere understreger rapporten, at den ikke kan bruges som en LCA.

JRC påpeger selv, at rapporten har visse mangler, da den ikke tager hensyn til emissioner af drivhusgasser fra landbrugsjord og fra naturødelæggelser ved udvidelse af landbrugsarealet. JRCs rapport beskæftiger heller ikke med de såkaldte "land use changes", hvor afgrøder til f. eks. ethanol fortrænger andre afgrøder som f. eks. soja til at forårsage naturødelæggelser andre steder. Dette fremgår klart af rapporten, men er ikke nævnt af Statoil i udregningen fra Miljøstyrelsen.

Fortielsen af ovennævnte i Statoils materiale forringer forbrugeres evne til at bedømme miljørigtigheden af produktet Bio95. I august 2007 meddelte Statoil endvidere til Nepenthes, at Statoil ikke kender oprindelsen af den ethanol, der anvendes i Bio95, da Statoil opkøber ethanol på spotmarkedet i Rotterdam. Det er altså ikke sikkert, at der benyttes ethanol fra sukkerrør og i forløbet hos forbrugerombudsmanden er det heller ikke blevet klarlagt. Statoil benytter Miljøstyrelsens udregning i deres markedsføring og som fakta på Statoils hjemmeside. Dermed misbruges Miljøstyrelsen til at grønvaske produktet.

### **Miljøstyrelsen bidrager indirekte til green washing**

Desuden promoveres produktet Bio95 indirekte igennem "1 Ton Mindre" kampagnen, hvor Statoils navn, logo og reklame tydeligt fremgår. Endvidere linker Statoil til kampagnen fra deres hjemmeside og er brugt i deres øvrige PR-arbejde, og dette er med til at underbygge Statoils øvrige miljøudsagn om Bio95.

På kampagnens hjemmeside gives der råd til, hvordan danskerne kan bidrage til at nedbringe deres udslip af CO<sub>2</sub>. Et af rådene under siden "hvad kan jeg gøre" og videre under "transport" punkt 8.

### **"Skift til biobenzin".**

<http://www.1tonmindre.dk/tekstside.asp?artikelID=9&m=3&mID=14>

Da Statoil er eneste forhandler af biobenzin, er her tale om et råd der indirekte anbefaler Statoils produkt. Endvidere skal dette ses i sammenhæng med Statoils øvrige aktiviteter og promovering igennem "1 Ton Mindre" kampagnen.

### **Manglende dokumentation**

I sagen ved forbrugerombudsmanden har Nepenthes løbende søgt aktindsigt og Statoil har indtil nu ikke formået at fremsende dokumentation for Bio95s oprindelse. Påstanden om, at det kommer fra Brasilien og er baseret på sukkerrør, gentages i svar til forbrugerombudsmanden, men der er i sagen ikke fremlagt nogen livscyklus analyse for det konkrete produkt.

Dette er ikke første gang at Statoil undlader at dokumentere Bio95s oprindelse eller andet der kan klarlægge dets miljøgevinst. I "1ton mindre" kampagnens opstart var der nedsat en komite, hvilket fremgår af det materiale Energistyrelsen har fremsendt forbrugerombudsmanden d. 30. april 2008 (J.nr.030199/30007-0217). Heri står følgende udklip fra samarbejdsaftalen mellem Statoil og Miljøstyrelsen/ 1ton mindre kampagnen.

*"Miljøstyrelsen har ansvaret for, at komiteen vurderer, om STATOILS produkter lever op til kriterierne for at være et CO<sub>2</sub>.venligt produkt."*

Komiteen behandlede dengang Bio95 på det første og eneste møde afholdt den 23. maj 2007 og de fandt, at der manglede dokumentation for en række produktionsaspekter af produktet. Herefter blev det meddelt, at Statoil igen kunne få vurderet Bio95 ved fremskaffelse af den efterlyste dokumentation, men dette skete aldrig. I stedet blev komiteen nedlagt og Statoil optaget som partner hvorigennem de gladelig har sammenkoblet klimagevinst og Bio95. Udokumenteret vel og mærke.

### **Kernen i sagen**

Nepenthes anser Miljøstyrelsens navn som værende en garant for troværdighed i markedsføringen af produkter. Misbrug af dette kan føre til, at forbrugernes evne til at vurdere et produkts miljørigtighed forringes.

Vi er opmærksomme på, at der er indgået en aftale der fralægger Miljøstyrelsen ansvaret for de påstande partnere vil benytte via kampagnen ”1 Ton Mindre”

Det er vores opfattelse, at man ved at accepterer partnerskaber, så accepterer man også den risikoen for misbrug. Særligt i en kampagne som denne. Uanset om man skriftligt har fralagt sig et ansvar burde miljøstyrelsen have set kritisk på de produkter de er med til at fremme. Det eneste organ, komiteen, til vurdering af disse blev beklageligvis nedlagt trods det undervejs spottede Statoils manglende dokumentation. Nepenthes finder det yderst kritisabelt, at der ikke blev fuldt op på dette før partnerskabet blev indgået.

Nepenthes opfordrer Miljøstyrelsen til at stoppe partnerskabet med Statoil i ”1 Ton Mindre” kampagnen indtil det er fuldt dokumenteret, at der virkelig er en miljøgevinst ved brugen af Bio95. Endvidere opfordrer Nepenthes Miljøstyrelsen til at påbyde Statoil at stoppe brugen af Miljøstyrelsens navn ved markedsføringen af Bio95 dertil beregningen baseret på JRC's Well-to-Wheel-rapport. Til sidst mener vi, at Miljøstyrelsen og en hver anden offentlig instans i fremtiden bør vurderer de firmaer de indgår partnerskaber således der ikke bidrages til direkte eller indirekte ”green washing”.

Med venlig hilsen

Kristian Jørgensen  
Formand for Nepenthes